

BESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 7 januari 2020
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2018-015126 - gemeente Bronckhorst
Activiteit : Renovatie van 58 woningen in Drempt
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Sité Woondiensten
Zaaknummer : 2018-015126

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Sité Woondiensten, Hofstraat 47, 7000 AD te Doetinchem, hierna te noemen de aanvrager, van 20 december 2018 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 20 december 2018 ontvingen wij een aanvraag van Sité Woondiensten voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 voor het voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 21 mei, 4 juni, 5 juni, 11 juni, 12 juni, 24 juni, 26 juni, 24 juli, 22 augustus, 28 augustus 2019 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 29 april, 27 mei, 4 juni, 12 juni, 24 juni, 17 juli, 29 juli 2019, 23 augustus hebben verzocht.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Sité Woondiensten, Hofstraat 47, 7000 AD te Doetinchem;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	B

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de volgende adressen binnen Drempt:
 - Wittehemelweg 1 t/m 9, 4 t/m 28
 - Gildeweg 1 t/m 35, 10 t/m 32
 - Ds. De Graaffweg 1 t/m 25, 10 t/m 16
 - Ds. Hulsmantplantsoen 2 t/m 14
 - Dreef 15 t/m 21, 35 t/m 43, 2 t/m 10, 22 t/m 28
 - Het Slag 7 t/m 13
 - Braambergseweg 15, 12-14
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 31 december 2022.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015126.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015126.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015126.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of

11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2018-015126. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ecologisch deskundige houdt tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bij in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd beschikbaar zijn op de projectlocatie.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2018-015126.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje '*In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen*' dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Alle woningen binnen het plangebied worden ongeschikt gemaakt voor vleermuizen binnen de paarperiode. Bij het ongeschikt maken in de paarperiode dient de avondtemperatuur 3 dagen achtereen minimaal 10°C te zijn. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
17. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden.
18. Er dienen vier kraamkasten te worden opgehangen ter mitigatie van de kraamverblijfplaats die wordt aangetast, waarbij voldaan moet worden aan de voorwaarden zoals vermeld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Deze kasten dienen minimaal één volledig kraamseizoen tegelijk met de huidige kraamverblijfplaats aanwezig te zijn voordat de handeling wordt uitgevoerd. Concreet betekent dit dat de kasten voor 15 mei 2020 opgehangen dienen te zijn om vanaf 15 augustus 2020 aan het werk te kunnen.
19. Er dienen twintig vleermuiskasten opgehangen te worden ter mitigatie van vijf paarverblijfplaatsen die worden aangetast, waarbij voldaan moet worden aan de

-
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

voorwaarden zoals vermeld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Dit aantal van twintig kasten komt bovenop het aantal kasten ter mitigatie van de zomerverblijfplaats. De kasten dienen minimaal een half jaar voorafgaand aan het paarseizoen aanwezig te zijn. Dit betekent concreet dat de kasten voor 15 februari 2020 aanwezig dienen te zijn om vanaf 15 augustus 2020 ongeschikt te kunnen maken.

20. Zo spoedig mogelijk na het ophangen van alle vleermuiskasten, en uiterlijk 22 mei 2020, dient een kaartje aan de Provincie te worden verstrekt via post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer 2018-015126 waarop de locaties van alle vleermuiskasten en huismuskasten zijn weergegeven.
21. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
22. Als permanente verblijfplaatsen dienen 20 inbouwkasten te worden gerealiseerd en 4 inbouwkraamkasten. Bij de plaatsing dienen de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis in acht te worden genomen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Stichting Sité Woondiensten is voornemens 58 van haar woningen in Drempt te renoveren. Hierbij worden onder andere dakpannen vervangen en wordt beter geïsoleerd. De uitvoering wordt verspreid over najaar 2019 en voorjaar 2020.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage Projectplan. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek naar vogels en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2018 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12. Aangezien het onderzoek niet compleet was, is dit op ons verzoek aangevuld in 2019.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 20 nesten van de huismus;
- 1 kraamverblijfplaats, 1 zomerverblijfplaats en 5 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Aanvankelijk behoorden nog drie blokken extra tot de aanvraag, maar nadat hier in 2019 nestlocaties van gierzwaluw en verblijfplaatsen van laatvlieger zijn aangetroffen, zijn deze blokken uit de aanvraag teruggetrokken.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige vogels, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de werkzaamheden worden:

- 20 nesten van de huismus beschadigd en vernield;
- 1 kraamverblijfplaats, 1 zomerverblijfplaats en 5 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield en worden vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de huismus wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen om overtredingen te voorkomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 6 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage Projectplan en in de aanvullingen. De mitigerende maatregelen (inclusief de door ons opgelegde voorschriften) zijn samengevat in de volgende tabel. De locaties van de maatregelen worden later aangeleverd.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen.

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	De woonblokken waarin huismus is vastgesteld worden buiten het broedseizoen van huismus gerenoveerd.	Per huismusnest wordt 1 huismuskast op een paal gerealiseerd in de directe nabijheid van het huidige nest, waarbij een gewenningstijd van minimaal drie maanden in acht wordt genomen.	Als eerste stap van de werkzaamheden worden de dakpannen voorzichtig weggehaald, zodat de huismussen genoeg tijd hebben om rustig weg te vliegen.	Tijdens de renovatie wordt het vogelschroot ter hoogte van de derde dakpannenrij geplaatst, op zodanige wijze dat de onderste twee rijen dakpannen beschikbaar en toegankelijk zijn voor de huismus. De ruimte onder de dakpan is tenminste 8 centimeter hoog tussen dakpan en dakbeschoot, minimaal 15 centimeter breed en 30 centimeter diep. De toegang is minimaal 4 centimeter hoog.
Gewone dwergvleermuis	Alle projectwoningen binnen het plangebied worden binnen de paarperiode (15 augustus tot en met 1 oktober) ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. De werkzaamheden starten spoedig daarna.	Op 28 maart 2019 zijn 4 vleermuiskasten geplaatst in bomen als tijdelijke alternatieven voor de huidige zomerverblijfplaats. Uiterlijk 15 februari 2020 worden 20 vleermuiskasten opgehangen ter mitigatie van 5 paarverblijfplaatsen. Uiterlijk 15 mei 2020 worden 4 kraamkasten opgehangen ter mitigatie van de kraamverblijfplaats. De locaties dienen uiterlijk 22 mei 2020 te worden doorgegeven aan de provincie. Na het realiseren van de permanente voorzieningen dienen de tijdelijke voorzieningen nog minimaal een half jaar te blijven hangen en daarna, indien het gewenst is deze te verwijderen, te verwijderen onder ecologische begeleiding.	Alle woonblokken binnen het plangebied worden binnen het paarseizoen ongeschikt gemaakt door het gebruik van exclusion flaps.	In blok 1 worden speciale kantpannen met 20 mm ruimte aangebracht voor de gewone dwergvleermuis. Ook wordt het dakbeschoot ruw en droog afgewerkt voor de gewone dwergvleermuis. Daarnaast dienen er 20 inbouwkasten te worden ingebouwd, conform de voorwaarden zoals genoemd in het Kennisdocument gewone dwergvleermuis. In het blok waar de kraamverblijfplaats is vastgesteld, wordt de spouw langs de schoorsteen niet geïsoleerd, zodat de kraamfunctie behouden blijft. De spouw wordt vrijgesteld door horizontale spouwborstels. Eventuele isolatie vindt van binnenuit plaats. Ook dienen er 4 kraaminbouwkasten te worden gerealiseerd. Dit mogen ook 2 x 2 geschakelde Tichelaarkasten zijn. Ook hierbij dient te worden voldaan aan de voorwaarden uit het

				Kennisdocument Gewone dwergvleermuis.

Beoordeling

Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek, na het in 2019 uitgevoerde extra onderzoek, op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn inclusief de voorgeschreven aanvullingen voldoende.

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van de werkzaamheden zijn beschreven in paragraaf 4.4 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage Projectplan.

Het renoveren van de woningen is locatiespecifiek. Een alternatieve inrichting met minder impact zou zijn om de dakpannen niet te vervangen. Dit is echter geen bevredigend alternatief, omdat het vervangen van de dakpannen belangrijk is om de woningen bewoonbaar te houden en voor het beter isoleren van de woningen. De werkwijze en de planning zijn reeds aangepast aan de ecologie van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Met alternatieven die gunstiger zijn voor de huismus en de gewone dwergvleermuis worden de beoogde klimaatdoelen niet behaald.

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

In paragraaf 4.2 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage Projectplan is beschreven welke wettelijke belangen op de werkzaamheden van toepassing zijn.

Door de handeling worden de woningen beter geïsoleerd. Daardoor wordt een bijdrage geleverd aan het tegengaan van klimaatverandering. Dat is positief voor de volksgezondheid en tevens een voor het milieu gunstig effect.

Beoordeling van belangen

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In paragraaf 5.2 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage Projectplan is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de in het geding is door de geplande werkzaamheden.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

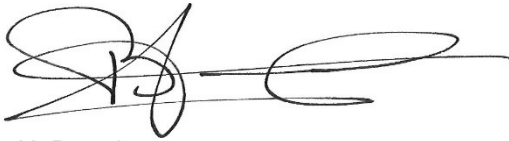
Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. H. Boerdam
Teammanager Vergunningverlening

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betalen van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

bijlagen:

- Bijlage 1: figuur 1: Kaart projectlocatie

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

